

KÖNYVISMERTETÉS

Mihelics Vid: Szociális etika és szociális politika

(szerk. Frenyó Zoltán, L Harmattan Kiadó, Budapest)

„A társadalompolitika jelenti azoknak a törekvéseknek, rendelkezéseknek és intézményeknek összességét, amelyek az igazságosság alapján és a közjó érdekében javítani akarják a társadalom kedvezőtlen viszonyok

közt lévő csoportjainak anyagi és szellemi – erkölcsi helyzetét.”
(Mihelics Vid: Rendszeres Társadalompolitika, 1944).

Mihelics Vid 1899. január 7-én született és 1968. december 20-án hunyt el. Szabadának kiemelkedő keresztény szellemű gondolkodója és közéleti alakja volt.

Kötetének szerkesztőjeként gondozója, s munkásságának kiváló ismerője Frenyó Zoltán írja Mihelics Vidről: „Sokrétű munkássága a társadalomtudomány művelése és oktatása, az újságírás és újságszerkesztés, valamint a politikai szerepvállalás között oszlott meg. Érdeklődésének középpontjában maga az ember állt, akit szociológusként vizsgált, katolikusként értelmezett, s akinek körülményeire és gondolkodására tanárként, újságíróként és politikusként igyekezett hatni”.

Mihelics Vid Budapesten bölcsész, majd jogi végzettséget szerzett, majd Párizsban szociológiát tanult.

A harmincas években a Budapesti Tudományegyetem Közgazdasági Karán, valamint a Pázmány Péter Tudományegyetem Jog és Alkotmányi Karán a szociálpolitika tanára volt. 1946-1948-ig az Egri Magyar Katolikus Jogakadémián tanított jogbölcseletet.

Szinte mindenki professzor úrnak nevezte. Az egyetemi tanárság mellett igazi professzorrá tudása és rendkívüli tájékozottsága tette. Logikus és pontos okfejtéseiben sosem indulatok vezérelték. Hitt a ráció mindent átvilágító mozgásában.

A Magyar Szociálpolitikai Társaság és a Magyar Sajtótudományi Társaság tagja, 1931-től a Magyar Társadalomtudományi Társulatnak a társulat megszűnéséig tagja, 1944-ig titkára volt.

A két háború közötti időszakban az Új Nemzedék és a Nemzeti Újság belső munkatársa, 1934-40 között pedig a Katolikus Szemle felelős szerkesztője volt.

1947-49 között a Demokrata Néppárt országgyűlési képviselőjeként, s a párt lapjának, a Hazánknak cikkírójaként tevékenykedett. 1956-ban részt vett a Demokrata Néppárt újjáalakításában, felelős szerkesztője lett a Hazánknak, s részt vállalt a kibontakozás folyamatában. 1957. október elején két hónap vizsgálati fogságba került.

Míg 1946-tól az Új Ember, 1949-től a Vigília munkatársa lett, az 1960-as években már a Vigília felelős szerkesztőjeként dolgozott.

Szociális témájú igen gazdag munkássága közül csupán néhányat említünk. Például: Az új szociális állam, SZIT, Bp. 1931, Keresztényszocializmus, Magyar Szemle Társaság, Bp. 1933; A szociális kérdés és a szocializmus, Kellner, Bp., 1935; A Beveridge - terv, Keresztes, Bp., 1943; Rendszeres társadalompolitika, Bp., 1944; Társadalomtudományi ismeretek, Bp., 1944.

Egyéb oktatási sokszorosított jegyzetei közül kiemeljük a Jogfilozófia, a Jogfilozófia története, vagy a Bevezetés a Szociológiába címűeket.

Közéleti és tudományos tevékenységének két meghatározó motívuma az egyház társadalmi tanításának alkalmazása a valóságra, valamint a keresztény demokrácia elveinek és gyakorlatának kifejtése. Szerkesztői ideálja egy keresztény magyar kultúrközösség megteremtése volt.

Az 1922-33-as gazdasági világválság, az elszegényedés kérdéseire úgy vélte, a problémák megoldására a jó válasz a keresztény elveket megvalósító szociálpolitika lehet, megvalósításának azonban előfeltétele a tervezés módozatainak és eszközeinek újrafogalmazása, átértékelése.

A világ és a fokozódó társadalmi feszültségek, amelyek kedveztek a diktatórikus államformák megszületésének (fasizmus, bolsevizmus), arra ösztönözték, hogy egy igazságos társadalmi rend megteremtéséért küzdjön. Ebben számára irányadóak voltak a XIII. Leó pápa: Rerum Novarum és a XI. Piusz pápa: Quadragesimo anno kezdetű enciklikák korszakalkotó elvei.

A L'Harmattan kiadó gondozásában megjelent kötet fejezetei bemutatják Mihelics Vid társadalompolitikai, szociálpolitikai tárgyú írásait. A több mint 350 oldalas kötetet Mihelics Vid munkásságának teljességére törekvő bibliográfia egészíti ki. A kötet egyúttal bepillantást nyújt a nyolc évtizeddel előtti magyarság szociális viszonyaiba és közéletébe.

Jó szívvel ajánljuk e nagy gondolkodó és formátumú írónk kötetét olvasóink figyelmébe.

Farkas Péter
szociológus, teológus